

Voortgangsrapportage GAD Uitvoeringsplan 2023-2026

***Uitvoering preventie, inzameling en
aftransport van huishoudelijk afval en
grondstoffen.***

voor inwoners, met gemeenten.

INHOUD

INHOUD	2
1. Voortgangsrapportage GAD Uitvoeringsplan	3
1.1 Inleiding	3
2. Status lopende activiteiten	4
2.1 Kosten inzameling en verwerking beheersen	4
2.2 Aanvullende activiteiten m.b.t. kosten inzameling en verwerking beheersen	6
2.3 Dienstverlening inwoners op peil	7
2.4 Duurzaamheid	9
2.5 Koppelkansen	10
3. Ontwikkelingen	11
4. Vervolg	14

1. Voortgangsrapportage GAD Uitvoeringsplan

1.1 Inleiding

In het tweede kwartaal van 2023 is het GAD Uitvoeringsplan (UVP) 2023-2026 vastgesteld in het Algemeen Bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek (Regio). In deze voortgangsrapportage informeren wij u over de voortgang van het UVP. We staan stil bij wat is afgerond, wat loopt en wat eraan komt. Daarbij worden ook voor het UVP relevante ontwikkelingen meegenomen, zowel van binnen de GAD als vanuit de context van regionale en landelijke ontwikkelingen.

Het UVP is een plan dat niet in beton gegoten is en kan dan ook gezien worden als een richtinggevend document en niet als een vaststaand programma. Deze voortgangsrapportage de stand van zaken weer per onderdeel en schetst, waar relevant, ook de richting waarin de dienstverlening van de GAD zich ontwikkelt.

Binnen de GAD spelen organisatieontwikkelingen, waarbij de opdracht is om 'de hand op de begroting' te houden. Naast de interne organisatieontwikkeling opereert de GAD binnen een omgeving welke voortdurend in beweging is. Veranderend gedrag van inwoners en/of het ontbreken van capaciteit, middelen en/of materieel maakt voor de organisatie soms lastig om snel en wendbaar te anticiperen.

Daarnaast raakt een aantal nieuwe ontwikkelingen dat niet in het UVP is opgenomen, zoals de toetreding van Eemnes en de omschakeling naar nascheiden van PMD, direct aan de bedrijfsvoering en inrichtingen van de GAD. Deze vragen de volle aandacht en inzet. Hetzelfde geldt voor het herhuisvestingsvraagstuk. De geplande intensivering van de aandacht voor gfe+t (groente, fruit, etensresten en tuinafval) krijgt na de uitrol van de aangepaste inzamelstructuur voor PMD+restafval wederom volle aandacht.

Een aantal in het UVP opgenomen activiteiten zijn domein overstijgend en vragen om een bredere integrale benadering. Denk bijvoorbeeld aan circulaire ambities en samenwerking in de ketens. Dit vraagt om afstemming op verschillende en/of andere tafels. Wegens bovengenoemde opdracht 'de hand op de begroting houden', is het voor de GAD beperkt mogelijk mensen en middelen voor deze plannen ter beschikking te stellen. Bovendien beperkt de overgedragen taak van de GAD zich in essentie tot het inzamelen van huishoudelijk afval en het borgen van kwalitatieve dienstverlening.

2. Status lopende activiteiten

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van een aantal activiteiten uit het GAD-uitvoeringsplan 2023–2026 (UVP). Hier wordt toegelicht met welke activiteiten is gestart, welke nog in uitvoering zijn en welke inmiddels zijn afgerond.

2.1 Kosten inzameling en verwerking beheersen

2.1.1 Afweging PMD

Vanwege het aflopen van de huidige overeenkomst van restafval moet de GAD per 1 juli 2026 een nieuw contract voor restafval afsluiten. Hierdoor kwam in 2024 ook de kwestie rondom de PMD-afweging opnieuw op tafel. De GAD heeft inzichtelijk gemaakt wat de consequenties zijn van het blijven bij bronscheiding en het overstappen naar nascheiding van PMD. Na een intensief traject met de raden hebben de gemeenten zich uitgesproken voor nascheiding. Hiermee is dit traject afgerond. Hierop is een proces gestart om de aanpassing van de inzamelstructuur voor te bereiden (zie hoofdstuk 3. Ontwikkelingen).

2.1.2 Invoering tarifiering van haalservice van Grof Huishoudelijk Afval (GHA)

De GAD heeft een bezuinigingsopdracht gekregen, waarbij door gemeenten gekozen is voor het betaald ophalen van Grof Huishoudelijk Afval (GHA). Zowel de tarifiering als de dienstverlening zijn ingevoerd. De huidige opbrengsten van de gewenste betaalde dienstverlening zijn in lijn met de bezuinigingsopdracht van de regiogemeenten.

Tijdens de aanloopperiode naar deze maatregel hebben we gemerkt dat het voor inwoners wennen was dat deze vorm van gratis dienstverlening is omgezet naar betaalde dienstverlening. Ook de verantwoordelijkheid voor het ophalen van clandestiene aanbiedingen van GHA door gemeenten vereiste afstemming en enige inzet van alle partijen. De kinderziektes zijn ondertussen nagenoeg verdwenen en de nieuwe werkwijze is opgenomen binnen de standaard dienstverlening van de GAD en gemeenten. Hiermee is de activiteit afgerond.

2.1.3 Invoering tarifiering voor puin en bouw/sloopafval scheidingsstation

Bij de mogelijkheid tot tarifiering van puin en bouw/sloopafval op de scheidingsstations is geconstateerd dat de investeringen die gepaard gaan hiermee niet opwegen tegen de mogelijke opbrengsten. Gezien het feit dat de GAD geen bedrijfsafval inneemt is het percentage van de aangeboden afvalstroom te laag gebleken om een effectief voordeel te halen uit een separate bekostiging door inwoners. Hiermee is het onderzoek en dus de activiteit afgerond.

2.1.4. Stabiele planning met stabiele personeelsinvulling

Na het formeel verdwijnen van de landelijke P90-norm heeft de GAD ingezet op data gestuurde planning. Er zijn hiervoor onder andere meetinstrumenten aan de inzamelvoertuigen gekoppeld. Deze meten het aantal ingezamelde minicontainers en het gewicht van het ingezamelde afval.

Data levert de GAD belangrijke managementinformatie op waarmee haar bedrijfsvoering kan worden verbeterd. Met de gegevens is het mogelijk de inzamelroutes en fysieke belasting van personeel te monitoren en zo nodig bij te stellen. Om een stabiele planning te kunnen maken gaat de GAD de komende jaren nog verder inzetten op data-controle en analyses. We zijn gestart met het ontwikkelen van dashboards, 'real time' analyses van routes, inzet van personeel, digitaliseren van meldingen, alsmede de analyses voor de richtlijn fysieke belasting. Dit geeft onder andere inzicht in de werkelijke belasting/volumes binnen de inzamelroutes. Deze activiteit loopt nog.

2.1.5. Kostenbeheersing door inzet van slimme technieken

Bij de inzameling wordt steeds meer gebruik gemaakt van zogenaamde slimme techniek. Tablets met routes ondersteunen medewerkers met het o.a. efficiënter rijden van routes en voorkomen van menselijke fouten zoals het overslaan van ledigingen. Belangrijke voorwaarde is dat deze technieken een hoge mate van uptime hebben en betrouwbaar zijn. Voor een deel van de techniek, o.a. voor toegangscontrole en dynamische inzameling, blijkt de praktijk in een aantal gevallen weerbarstiger dan verwacht. Zo is de GAD geconfronteerd met het landelijk uitfasen van het 2G netwerk waar veel van haar apparatuur voor dynamische inzameling mee is uitgerust. Dit leidt niet enkel tot extra kosten maar

tevens tot behoorlijke operationele uitdagingen. Eind 2026 zal de GAD een inkoopprocedure starten voor vervangingen van de verouderde techniek. Deze activiteit loopt nog.

2.2 Aanvullende activiteiten m.b.t. kosten inzameling en verwerking beheersen

Naast de in het GAD-uitvoeringsplan vastgestelde activiteiten rondom het beheersen van de kosten voor inzameling en verwerking, blijft de GAD continu gericht op verdere verbetering. Daarbij wordt actief gekeken naar mogelijkheden op het gebied van efficiëntie, innovatie en andere relevante ontwikkelingen. Vanuit deze focus zijn de onderstaande aanvullende activiteiten voortgekomen.

2.2.1. Verkoop Oud Papier en Karton (OPK)

De GAD heeft een omslag gemaakt in de wijze van het vermarkten van de grondstofstromen. In april 2024 is de voorbereiding gestart voor de verkoop van de grondstof OPK. In 2025 is de procedure gestart en per 2026 is de verkoop geëffectueerd. Deze ontwikkeling is van belang omdat hiermee een duidelijker onderscheid ontstaat tussen uitgaven voor verwerking en de opbrengsten uit grondstofstromen.

Deze grondstof is expliciet als eerste gekozen omdat er voldoende garanties zijn voor milieuverantwoorde verwerking. Bovendien wordt door deze omslag geen gebruik meer gemaakt van het instrument aanbesteding. Dit is mogelijk omdat er geen sprake is van een zogeheten overheidsopdracht die aan verwerker wordt verstrekt.

Hoewel deze procedure binnen de publieke inzameldiensten nauwelijks wordt toegepast en er dus weinig ervaring is, biedt dit naar verwachting financiële voordelen voor de GAD. De eerste resultaten zijn positief. De verkoop van grondstoffen heeft net als inkooptrajecten (aanbestedingen) een tijdelijk karakter. Dit betreft een terugkerende activiteit.

2.2.2. Inzameling glas en verkoop

Op basis van een financieel positieve businesscase en de positieve resultaten m.b.t. OPK heeft de GAD besloten om per 1 januari 2025 de verkoop alsmede de inzameling van de afvalstroom glas, afkomstig uit huishoudens, in te besteden. Dit geldt tevens voor het transport naar een centraal overslagpunt. Dit betekent dat de GAD deze werkzaamheden niet langer uitbesteed aan marktpartijen maar zelf ter hand heeft genomen.

Deze grondstofstroom kent al jaren een van de hoogste recyclepercentages wat door de veranderde methodiek niet zal wijzigen. Zowel de markt- als de juridische analyse bij OPK heeft als eerste resultaat het vertrouwen gegeven om ook bij deze grondstofstroom over te stappen van een inkoop naar een verkoopprocedure. Naast het eerdergenoemde voordeel omtrent aanbesteden, geeft dit ook een duidelijker beeld over uitgaven en opbrengsten voor de GAD. Hiermee worden verborgen kosten voor inzameling en transport ook transparanter voor gemeenten. De verkoop van grondstoffen heeft net als inkooptrajecten (aanbestedingen) een tijdelijk karakter. Dit betreft een terugkerende activiteit.

2.2.3. Optimaliseren matrasseninzameling scheidingsstations

In samenwerking met Retourmatras heeft de GAD onderzocht op welke wijze het inzamelen en aftransport (transport naar eindverwerkers van de betreffende afvalsoort) van droge matrassen beter kan worden ingericht. Op twee scheidingsstations is medio maart 2025 gestart met gebruik van innovatieve perscontainers voor matrassen. Het transport naar de verwerker neemt hierdoor met een factor vijf af, omdat we de inzameling op deze wijze verdichten. Het gevolg is een positieve uitwerking op de CO2 uitstoot en de kosten van het aftransport. Als inzamelorganisatie zijn we de eerste in Nederland die hiermee gestart is. Ondertussen is ook het laatste scheidingsstation uitgerust met deze techniek. Deze activiteit is afgerond.

2.3 Dienstverlening inwoners op peil

2.3.1a Optimaliseren ondergrondse inzamelvoorzieningen

Door personeelwisselingen heeft het regulier onderhoudsprogramma voor inzamelvoorzieningen vertraging opgelopen. Om een inhaalslag te maken rondom vervanging van inzamelmiddelen (zoals bijvoorbeeld grindcocons en losse gfe voorzieningen) hebben er een tweetal aanbestedingen plaatsgevonden. Vanwege de keuze voor nascheiding zal extra onderhoud noodzakelijk zijn. Bijvoorbeeld door het wisselen van duo naar enkelvoudige inzamelvoorzieningen. Deze activiteit loopt nog.

2.3.1b Klikowissel

Vanwege het ontbreken van data is gestart met het op orde brengen van data over de beschikbare kliko's per huishouden. Dit is noodzakelijk om het in sommige gevallen verstoorde evenwicht te herstellen tussen de afvalstoffenheffing die inwoners betalen en de dienstverlening die zij daarvoor ontvangen. Het opnieuw vaststellen van het aantal en type minicontainers (kliko's) bij laagbouwwooningen is een van de noodzakelijke maatregelen. De overgang naar nascheiding van pmd was een natuurlijk moment om te starten met rest+pmd kliko's.

Inwoners zijn conform de afspraken middels campagnes op de hoogte gesteld over de wisseling van containers voor de verschillende afvalstromen rondom rest en PMD. Aanpassingen aan het volume of aantal kliko's heeft enerzijds te maken met de omschakeling naar nascheiding van PMD m.i.v. juli 2026 en anderzijds met normen voor de fysieke belasting van de medewerkers. Overige aanpassingen volgen gefaseerd. Deze activiteit loopt nog.

2.3.1c Textiel op afspraak

Aan het ophalen op afspraak van textiel is bekendheid gegeven en deze methodiek draagt bij aan een verbetering van de kwaliteit van de ingezamelde grondstof. Op basis van de verkoopprocedure (gelijk aan die van OPK) is de huidige inzamelaar geselecteerd voor de komende jaren.

Naast de service voor het ophalen huis aan huis, heeft de nieuwe leverancier centrale voorzieningen geplaatst waarvan goed gebruik wordt gemaakt. De wijze van sortering door deze partij draagt bij aan werkgelegenheid en kwaliteitsverbetering van de ingezamelde grondstof.

Door de aansluiting van de gemeente Eemnes wordt er de komende jaren gebruik gemaakt van twee inzamelaars voor deze grondstof. In Eemnes zal namelijk de komende jaren nog ingezameld worden via de bestaande kringlooporganisatie. In de komende jaren zal bekeken moeten worden of de huis-aan-huisinzameling van textiel binnen de gemeente Eemnes nog een aanvullende toegevoegde waarde heeft t.o.v. de momenteel ruim aanwezige centrale inzamelmogelijkheden. De uitbesteding van de inzameling en verkoop van deze grondstof heeft een tijdelijk karakter. Dit betreft een terugkerende activiteit.

2.3.2. Onderzoek nieuwe locatie scheidingsstation Bussum

Voor het scheidingsstation Bussum is een mogelijke alternatieve plek gevonden binnen de gemeente Gooise Meren. Deze locatie is gunstig gelegen voor de kernen Naarden, Muiden en Muiderberg waardoor gebruik van het scheidingsstation Weesp op termijn niet meer noodzakelijk is. De nodige voorbereidingen zijn getroffen om realisatie mogelijk te maken. Onderzoeken en participatie is opgestart in de voorbereiding naar het indienen van de benodigde vergunning

Tevens onderzoeken we of het mogelijk is om bij realisatie directe en verbeterde inname van herbruikbare goederen te realiseren. Nieuwe inzichten rondom modulair bouwen i.p.v. grondophoging biedt daar naar verwachting alle mogelijkheden toe. Bij modulair bouwen wordt er gebruik gemaakt van het plaatsen van holle prefab betonelementen. Het realiseren van ruimten t.b.v. het bereiken van bijvoorbeeld circulaire doelstellingen is daarbij een mogelijkheid. Deze activiteit loopt nog.

2.3.3 Schoon en netjes: Aanpak bijplaatsingen rondom ondergrondse verzamelcontainers

De GAD blijft inzetten op controle en handhaving rondom de inzamelvoorzieningen. De GAD onderzoekt tevens de mogelijkheden om glas op te nemen in de dynamische inzameling¹. Dit om bijplaatsingen van glas te voorkomen.

Daarnaast zijn er campagnes geweest over het bijplaatsen van Oud Papier en Karton (OPK). Door deze voorlichting zien we nagenoeg geen bijplaatsingen meer bij OPK. Het standaardvolume van de minicontainer voor OPK is met 100 liter verhoogd.

We zien ondertussen een lichte afname van de meldingen m.b.t. de bijplaatsingen. Dit duidt op het in control zijn en blijven van een kwantitatief en kwalitatieve dienstverlening. Uit de tweejaarlijkse metingen blijkt dat de huidige dienstverlening door inwoners wordt beoordeeld met een gemiddelde waardering van ruime 7. Deze activiteit loopt nog.

2.3.4 Voorlichting en handhaving

De GAD heeft intern onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en de voorwaarden om naast strafrechtelijke handhaving over te gaan naar bestuursrechtelijke handhaving. Bestuurders hebben ingestemd met een voorstel en naar verwachting is de concrete start van de uitvoering per medio 2026 mogelijk.

Bestuursrechtelijke handhaving zal naar verwachting bijdragen aan minder administratieve lasten dan handhaving langs het huidige strafrecht, waarbij bovendien de opbrengsten ten goede komen aan gemeenten. Met deze inkomsten kunnen de gemeenten/GAD een impuls geven aan een schonere leefomgeving als gemeenten dat gewenst vinden. Deze activiteit loopt nog.

¹ Dynamische inzameling van afval is een slimme methode waarbij ondergrondse containers of inzamelpunten niet op vaste dagen worden geleegd, maar pas wanneer ze (bijna) vol zijn. Dit gebeurt op basis van data en sensoren, wat zorgt voor efficiëntere routes

2.4 Duurzaamheid

2.4.1 Campagne verbeteren resultaten Gfe+t-afval

In 2023 en 2024 is er campagne gevoerd om het scheiden van gfe+t (groente, fruit, etensresten en klein tuinafval) te verbeteren. Hierbij lag de nadruk op etensresten. Inwoners zijn geïnformeerd en gestimuleerd door het faciliteren met een 'keukenbakje'. Voor verdere uitrol hebben we verschillende pilots gedaan.

- het gratis uitgifte van keukenbakjes in een hoogbouwcomplex,
- vouchers bij aansluiting op ondergrondse containers,
- posters in verschillende duurzaamheidskamers

Naast de pilots hebben we tevens via de GAD en via gemeentelijke communicatiekanalen inwoners voorgelicht.

De GAD en de raden blijven het belangrijk vinden om deze afvalstroom onder de aandacht te houden, mede vanwege ontwikkelingen rondom de verbrandingsbelasting en CO₂-heffing en de overgang naar nascheiding van PMD. Een nieuwe gfe+t-campagne wordt voorbereid en sluit aan op de aangepaste PMD-inzameling, omdat gfe+t in de fractie Rest+pm� het nascheidingsproces negatief kan beïnvloeden. Deze activiteit zal daarom worden voortgezet en indien nodig geïntensiveerd. Ook de uitrol van extra gfe-voorzieningen bij hoogbouw binnen de gehele regio heeft de aandacht van de GAD.

2.4.2 Deelname in ketenprojecten met gemeenten/partners op het gebied van product en materiaal hergebruik ('circulair ambacht')

De GAD heeft in samenwerking met partners tweemaal succesvol een subsidieaanvraag ingediend bij het Rijk in het kader van circulaire ambacht en het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG). Deze pilots waren gericht op de 'kringloop' en 'herbruikbaar hout'. De betreffende pilots hebben geleid tot waardevolle inzichten en zijn in een andere vorm voortgezet door o.a. gemeenten. De GAD heeft bij deze nieuwe pilots geen directe actieve rol. De reden dat de GAD wel betrokken is bij de desbetreffende aanvragen kwam voort uit landelijke vereisten voor het aanvragen van de subsidie.

Bij de inrichting van het nieuwe scheidingsstation in Gooise Meren is het voornemen om 'het oogsten' van producten en materialen apart te positioneren. Dit om de circulaire ambities van gemeenten mede vorm te geven.

De GAD staat open voor landelijke initiatieven vanuit producenten en het bedrijfsleven, in de ontwikkeling naar een circulaire toekomstbestendige economie. Vanzelfsprekend dienen de initiatieven in lijn te zijn met de regionale grondstoffenvisie en te passen binnen de reguliere kerntaken van de GAD en/of extra overgedragen taken/diensten van gemeenten voor inwoners. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan aanvullende voorlichting over de juiste wijze van inzamelen van herbruikbare goederen. Deze activiteit loopt nog.

2.4.3 Lobby in samenwerking met MRA, VNG, NVRD t.a.v. uitbreiden producenten verantwoordelijkheid (UPV) en toekomstbestendig ontwerp consumptiegoederen

De GAD heeft beperkt capaciteit voor het inzetten op de lobby en belangenbehartiging. De GAD volgt de trends en ontwikkelingen via de branchevereniging NVRD en VNG.

Vanuit gemeente Hilversum wordt het onderdeel UPV opgepakt in de samenwerking met G40 van de VNG. De Regio is aangehaakt op de lobby op genoemde dossiers vanuit de MRA. De insteek van deze lobby is onder anderen het gelijkwaardiger verdelen van de kosten van afvalverwijdering en het verleggen van de focus in de keten op circulair en veilig ontwerp van producten en materialen.

2.4.4 Wagenpark

De GAD loopt op koers voor wat betreft het overgaan op elektrische voertuigen van de kleinere ondersteuningsvoertuigen. Voor de inzamelvoertuigen wachten we op herontwikkeling van onze accommodaties mede in verband met netcongestie. Dit met uitzondering van de categorie B-voertuigen voor inzameling. In 2025 heeft de GAD reeds één van de twee huidige voertuigen met elektrische aandrijving aangekocht.

De huur van externe inzamelvoertuigen is verder afgebouwd naar nul en er is enkel nog sprake van inhuur bij onvoorziene omstandigheden. De vervanging van voertuigen betreft een doorlopend proces.

2.5 Koppelkansen

2.5.1 Circulaire (duurzame) wijkacties in samenwerking met gemeenten en partners

De GAD werkt samen met gemeenten en inwoners om de aanbiedplaatsen schoon en toegankelijk te houden. Hierbij worden zogenaamde ambassadeurs ingezet. Daarnaast is aan de GAD gevraagd of zij een rol kan spelen in de zogenaamde 'steenbreek' acties in gemeenten, waarbij inwoners tuintegels en bestrating kunnen inleveren om zo groen en biodiversiteit ruimte te geven. Vooralsnog ziet de GAD vanuit haar takenpakket en kostenoverweging hier geen mogelijkheden en synergievoordeel. Afsproken is om samen met betrokkenen uit de gemeenten, eventuele voordelen van onderlinge afstemming met GAD in beeld te brengen. Deze activiteit loopt nog.

2.5.2 Pilots alternatieven (voormalige OPK inzamelende verenigingen)

De GAD heeft alternatieven voor het inzamelen van papier, wat in het verleden door verenigingen werd gedaan, onderzocht en voorgelegd aan de verenigingen. Uiteindelijk is de conclusie dat er geen alternatieven waren die op brede steun konden rekenen en/of uitvoerbaar waren. In overleg met gemeenten en verenigingen wordt er niet langer ingezet op het onderzoeken of uitwerken van alternatieven en wordt de regeling met de verenigingen conform het besluit uit 2021 volledig afgebouwd. De GAD is in de fase van de finale afronding.

2.5.3 Samenwerking met economie

Op het gebied van circulaire economie sluit de GAD daar waar mogelijk, binnen haar verantwoordelijkheid, aan bij de actielijst Circulaire Economie (CE) van het Ambtelijk Overleg Circulaire Economie van Regio en gemeenten. De GAD is aangehaakt op de samenwerkingsagenda Circulaire Economie van de Regio.

3. Ontwikkelingen

Algemeen

Zoals reeds aangegeven is de afval- en grondstoffen branche behoorlijk in beweging. Bovendien zijn er verschillende transitieën gaande in gemeenten zoals op het gebied van energie, circulaire economie en spelen er ruimtelijke ontwikkelingen, die in meer of mindere mate raken aan de uitvoering en het beleid van de GAD.

Dit leidt tot een toenemende behoefte bij zowel de GAD als de gemeenten aan een bredere en integrale kijk op enerzijds de huidige kern- en uitvoeringstaken van de GAD en anderzijds gemeentelijke ambities en de eventuele samenwerking daarbij met andere regio verbonden partijen.

Het gaat daarbij ook nadrukkelijk over het breder kijken en randvoorwaarden creëren ten aanzien van zaken, waar de GAD zelf niet over gaat zoals kringloopbedrijvigheid, sociale werkgelegenheid, (schuif)ruimte voor circulaire ketenprojecten. Hierbij ligt de agendering en verantwoordelijkheid in eerste instantie bij de regiogemeente(n). Wel is reeds afgesproken om in het eerste halfjaar van 2027 op bestuurlijk niveau met de regiogemeenten het gesprek aan te gaan over verschillende onderwerpen vanuit een brede(re) blik.

3.1. Trends

Lokaal:

Op lokaal niveau ziet de GAD een algemene trend van toenemende drukte op de scheidingsstations. Een goed voorbeeld daarvan is de niet voorziene toenemende drukte op de scheidingsstations binnen de regio. Dit komt onder andere door het wegvallen van het station Weesp en het tarifieren van het ophalen van GHA, waardoor er een zichtbare verschuiving richting de andere scheidingsstations te zien is. De toetreding van Eemnes kan deze trend mogelijk verder versterken.

De huidige piekmomenten, met name op het scheidingsstation in Hilversum, vragen om het nemen van duurzame maatregelen. In de toekomst zijn hierdoor wellicht regulerende maatregelen denkbaar, zoals een betere bezoekersspreiding of ruimere openingstijden. Bijvoorbeeld openstelling van alle scheidingsstations de maandagen). De GAD monitort de verkeersdrukte de komende periode nauwlettend en komt indien gewenst met voorstellen om de dienstverlening op duurzame wijze te waarborgen.

In dit kader loopt er ook een onderzoek naar onder andere het clandestien aanbieden van bedrijfsafval op de scheidingsstations en mogelijke maatregelen voor het weren van afvalstoffen niet afkomstig uit huishoudens of afkomstig uit bedrijfsmatige processen.

Landelijk:

De verwachting is dat landelijk zowel de verwerkingskosten zullen stijgen, alsmede de inkomsten op grondstoffen de komende jaren zullen dalen. De verdere ontwikkeling op het gebied van uitgebreide productenverantwoordelijkheden heeft impact op de wijze van preventie, inzameling en transport van afval- en/of grondstoffen die de GAD inzamelt. Dit heeft in een aantal gevallen ook effect op de kosten en/of opbrengsten. Het Rijk heeft aangekondigd tijdens Prinsjesdag 2026 meer duidelijkheid te verschaffen.

3.2. Verbrandingsbelasting en CO₂-heffing AVI's

De verbrandingsbelasting voor restafval is in de afgelopen jaren flink gestegen. De verwachting is dat het Rijk deze belasting ook de komende jaren zal laten stijgen om afvalscheiding en recycling te stimuleren. Aanvullend zijn er CO₂-heffingen. Hieronder vallen ook de broeikasgassen van afvalverbrandingsinstallaties.

Zoals het er nu uitziet stijgen de kosten voor afvalverwijdering als gevolg van Rijksbelastingen trapsgewijs vanaf 2027/28 tot na 2035. De plasticheffing die eerder in het regeerprogramma was opgenomen, is van tafel. Het gaat om een bedrag van jaarlijks €567 miljoen. Het kabinet is vooralsnog van plan om vanaf 2027-2028 jaarlijks €567 miljoen op te halen via een verhoging van de afvalstoffenbelasting en CO₂-heffing voor verbrandingsinstallaties (AVI's). Deze maatregel verhoogt de kosten voor afvalverwerking fors, wat kan leiden tot hogere afvalstoffenheffing voor burgers. De hogere verwerkingskosten voor gemeenten worden naar verwachting doorberekend in de gemeentelijke afvalstoffenheffing. Het kabinet heeft aangegeven pas op

Prinsjesdag te laten weten hoe en of met deze voorstellen van de werkgroep wordt omgegaan. Tot die tijd (3^e week september) is alles nog onzeker.

Het Rijk geeft aan de belastingverhogingen in te gaan voeren bom afvalscheiding extra te stimuleren en vanuit duurzaamheidsperspectief. Daar is veel kritiek op o.a. vanuit de afvalbranche en de VNG. De kern van het VNG-standpunt is: geen (indirecte) hogere lasten voor inwoners via gemeenten, maar inzetten op een systeemaanpak, waarbij producenten verantwoordelijkheid dragen en afvalpreventie centraal staat. Gemeenten en inwoners hebben beperkt invloed op de recyclebaarheid van afgedankte producten.

Aangezien het nog niet bekend is of en wanneer deze belastingverhogingen worden ingevoerd is het precieze bedrag nog niet berekend of verdeeld. Wel wordt er rekening mee gehouden. In de begroting is aangegeven dat de kosten en baten volatiel zijn, en is het aangegeven in de risicoparagraaf. Indien daartoe aanleiding is, nemen we deze ontwikkelingen dit jaar op in de kaderbrief 2028 van de Regio.

Het contract met de huidige verwerker van het restafval uit Gooi en Vechtstreek loopt tot 30-6-26 en hier zullen de ontwikkelingen geen invloed meer op hebben. De nieuwe verwerker vanaf 1-7-26 kan alleen heffingen doorbelasten op de daadwerkelijk verbrande tonnen Fijn huishoudelijk Afval (FHA). Met de nieuwe verwerker zijn afspraken gemaakt over de prestaties van na te scheiden grondstoffen. Alle grondstoffen die door middel van nascheiding worden gescheiden en gerecycled zijn vrij van verbrandingsbelasting of CO2 toeslagen.

3.3. Focusverschuiving: minder kilo's, meer procenten

Lange tijd was het landelijk streefdoel VANG Huishoudelijk Afval: de gemiddelde hoeveelheid restafval per inwoner terugbrengen tot onder de 100 kilo. Dit heeft de afgelopen periode geleid tot minder restafval. Echter, niet al het gescheiden afval blijkt geschikt voor recycling en wordt deels alsnog verbrand.

Daarbij ligt er vanuit Europa een nieuwe norm: in 2035 moet 65% van het huishoudelijk afval gerecycled worden. De nieuwe Rijksdoelstelling is om in 2030 minimaal 60% van het huishoudelijk afval te recyclen. Dit betekent dat we van het sturen op 'kilo's restafval', gaan sturen op een percentage gerecycled materiaal in het totale aanbod huishoudelijke afval.

De GAD heeft vooruitlopend op deze ontwikkeling een en ander al opgenomen in de Regionale grondstoffenvisie. Met het oog op de uitbreiding van het inzamelgebied met Eemnes en de aanpassing van de PMD-inzamelstructuur in 2026, zal de GAD in 2027 een geactualiseerde nulmeting uitvoeren en met voorstellen komen om de aangepaste normen en doelstellingen ten aanzien van huishoudelijk afval vertalen naar een aanpak.

3.4 PMD nascheiden

Het algemeen bestuur (AB) van de Regio Gooi en Vechtstreek heeft op 27 juni 2024 besloten om te stoppen met de gescheiden inzameling, bij de inwoners thuis, van plastic, metaal en drankkartons (PMD-bronscheiding).

Om de nieuwe inzamelstructuur voor te bereiden is door de GAD een aanbestedingstraject uitgevoerd voor de verwerking van de restafvalstroom met de optie nascheiden. De formele ondertekening van de nieuwe overeenkomst heeft op 24 juni 2025 plaatsgevonden. De nieuwe overeenkomst met de verwerker gaat in op 1 juli 2026 met een looptijd tot 30 juni 2032 en kan daarna twee keer met een periode van drie jaar worden verlengd.

In de nieuwe situatie wordt vanaf 1 juli 2026 het door de GAD ingezamelde restafval (inclusief PMD) aangeboden aan de verwerker die dit afval vervolgens gaat nascheiden en recyclen.

De GAD heeft de afgelopen periode extra aandacht besteed aan het informeren van inwoners over de veranderingen, die vooral vanaf 1 juli ook merkbaar worden bij de inwoners. Het uitzetten en wisselen van containers in verband met de aangepast inzamelwijze van PMD is al vóór 1 juli in gang gezet en zal nog tot december 2026 doorlopen.

3.5. Toetreding Eemnes

Op 15 oktober 2025 heeft de gemeente Eemnes de Regio verzocht om per 1 juli 2026 partieel toe te treden tot de Gemeenschappelijke Regeling Regio Gooi en Vechtstreek met betrekking tot de GAD-taken. Op 9 februari heeft het algemeen bestuur ingestemd met het verzoek. Per 1 juli 2026 zal de dienstverlening starten.

Mede in verband met deze toetreding onderzoekt de GAD in combinatie met de eerdergenoemde piekmomenten of en welke reguleerde maatregelen zij kan nemen. Voor de inwoners van de huidige zes gemeenten verandert er niets aan de inzameling aan huis. Inwoners van Eemnes worden voor 1 juli 2026 geïnformeerd over wat er voor hen specifiek verandert.

3.6. Herhuisvesting

In de afgelopen jaren is de GAD bezig geweest met een aantal kansen op het gebied van herhuisvesting. Het Rijsbergenterrein in Huizen leende zich voor een centralisatie van verschillende diensten van de GAD die aan vervanging toe zijn. Helaas is deze ontwikkeling gestaakt omdat de eigenaar van de grond het project niet verder wenste voort te zetten. De regiogemeenten staan voor het gezamenlijke vraagstuk om te onderzoeken waar deze verschillende functies, al dan niet gezamenlijk, een duurzame plek kunnen krijgen.

Daarnaast is de GAD in voorbereiding voor de realisatie van een nieuw scheidingsstation in verband met het wegvallen van scheidingsstation Weesp en de vervanging van het sterk verouderde scheidingsstation Bussum.

4. Vervolg

In het GAD UVP 2023-2026 is opgenomen om in het jaar 2026 het UVP te evalueren en een vervolg voor te bereiden. De gemeenteraadsverkiezingen in 2026 zorgen voor een deels nieuwe lichter bestuurders. In verband met de fusie van de gemeenten Hilversum en Wijdemeren vindt de gemeenteraadsverkiezing voor deze nieuwe gemeente pas in november 2026 plaats.

Het is wenselijk om de eindevaluatie UVP GAD 2023-2026, te koppelen aan gemeenschappelijk gedragen politieke ambities. Dit zodat een regionale visie vanuit de regiogemeenten gelinkt kan worden met het uitvoeringsbeleid van de GAD. Ook biedt het gemeenten de kans op de huidige kaders en overgedragen taken te reflecteren.

Daarom is ervoor gekozen om de evaluatie, indien gewenst te koppelen aan het geven van een vervolg in het eerste kwartaal van 2027. Dit is een logisch moment omdat de nieuw geïnstalleerde raden van alle gemeenten dan gelijktijdig meegenomen kunnen worden in de stand van zaken én om gezamenlijk werkwijze richting de toekomst voor te bereiden. Dit past ook bij de organisatieontwikkeling van de Regio om meer opgevegericht te werken.